

FAMILIULU FARMILIERU

Apare in 1/13 si 15/27 di a fie-carei lune. — Pretiulu de prenumeratiune pre unu anu e 5 fl., pre unu semestru 2 fl. 50 cr., pentru Romani'a si Tierile latine pre unu anu 13 franci — lei noi, pre unu semestru 7 franci — lei noi.

VERFULU CU DORU.

(Fine.)

Ionelu se inaintase pâna la pragulu portiei fărà a-si da vre o séma de ce facea, si ascultà doinele cele frumoése insotite de cânteculu linu alu celoru-lalte stele. Atunci lun'a 'si redicà capulu si se uità la dènsulu. Ea semanà atâtu de multu cu Ilén'a, încâtu Ionelu se tienù de mâna si strigà: — „Si de-ar fi tóta lmea la picioarele mele, asi darui-o Ilenei.“

Atunci se facù de odata unu fremetu mare si unu vuetu tare, si pre urma unu trasnetu cumplitu. Stelele se rapedira spre ceriu intr'unu siru nesfèrsitu si maiestosu. Palatulu se cutremurà si se surpà si acoperi pre Ionelu. Èr lun'a se uità palida si trista spre troianurile de ometu.

Piticii de munte inse, cari audira trasnetulu celu infricosiatu preste capetele loru, esira incetu din sinulu muntelui spre a vedé, déca locuinti'a loru nu e amenintiata de vre-unu periculu. Ei descoperira nesce ruine colosale totu de petri scumpe, din cari fusese claditu palatulu. Plini de bucurie, ei incepura a culege aceste comori minunate si ale carà in launtrulu muntelui, unde le adunà in bolte puternice. Astu-feliu detera ei si preste Ionelu. Fiindu ca elu nu se pareà a fi fărà vietia si erà atâtu de frumosu precumu nu erà nici unulu dintr'insii, li se facù mila de dènsulu, si-lu adusera si pre elu cu multa munca si ostenéla in josu, in fundu, unde 'lu asiediara

pre muschiulu celu mai móle, ce se potù affá. Ei scósera apa din fântânile loru cele calde si din cele reci, ilu spalara, i facura o baia, si 'lu adusera pre urma la laculu celu maretiu de sub pamentu, care saturà tóte celelalte ape. Ei 'lu afundarà odata in apa, si indata elu se facù sanetosu si se uità cu mirare impregiurulu lui.

„Unde suntu eu?“ dîse elu in sfersitu.

In adeveru elu nu poteà se nu se mire, càci preste dènsulu se inaltia o bólta nemesurata de stànca lucitóre, carea se perdeà in nóptea cea intunecósa. La picioare se intindeà unu lacu, atâtu de mare, încâtu se pareà ca umple totu launtrulu pamèntului. Si acestu lacu se perdeà in intunerecu, si de giuru impregiuru in apropiare stáu, alergán, se catiaráu mii de pitici, cu barbe lungi si cu lumini in brâu séu pre capu. Ei aduceau in siruri nesfèrsite petricele scumpe, le speláu in lacu, ceea ce marià stralucirea loru, si le puneau in rânduiala in camere si in vrafuri. Multi veniau pre plute cu petre cu totulu necunoscutu. Altii incarcáu plutele spre o lunga caletoria si se departáu cu ele de malu.

In ból'ta cea marétia erà o amestecatura de voci si de lumini care ameti pre Ionelu cu desevèrsire. Dar se pareà, ca fie-care scia esactu ce avea de facutu, afara de acei'a, cari eráu impregiurulu lui Ionelu si cari nu sciau ce se faceà cu dènsulu. De odata 'lu apucà si pre Ionelu dorulu se calatoréscu cu ei in departarea cea necunoscuta si intunecósa. Elu se rapedi tocmai spre o pluta,

care erá se pornésca. Atunci esí din apa o femeia frumósá, care seméná cu Ilén'a, precum o sora séména cu alta sora. Ionelu 'si intínse braçielespre ea. Se audí strigatulu „Iléno“ si se vedíu Ionelu asvêrlindu-se in apa. Dar dóue-dieci de braçie poternice pusera mânilé pre elu, si altele totu atátu de sdravene incepura se-i dea o bataia tiépána. Elu se aperá, fiindu ca femeia cea frumósá totu i facea semne: inse piticii 'lu tienura in locu si incepura plini de mânia se-lu sdrobésca cu petri.

Atunci aparú dinaintea lui unu piticu de munte încoronatu, ordoná la toti se stéa locului si dîse:

„Te insieli, Ionele! Mirés'a t'a nu e aici. Ea este in vale si te ascépta. Acést'a este mirés'a mea si eu o acceptu de unu síru lungu de ani.“

Femeia cea frumósá se uitá mâniósá, ceea ce-i siedeá fórte bine, amenintiá si disparú in valurile lacului. Regele celu micu suspiná. Ionelu suspiná si elu. Si suspinara si toti piticii, cá supusi bun si credinciosi. Dar ei totu tieneau petrile in mâna, càci nu sciau déca mórtea lui Ionelu nu erá otarita. Regele inse se uitá cu doiosia la ciobanulu celu frumosu, ordoná indata cá se fia spalatu cu ape, cari lecuiescu, càci elu sângera din multe rani, si dupa ce 'lu reînói si 'lu infrumsetiá, 'lu scóse in vírfulu muntelui unde 'lu aflase.

Acolo regele celu micu 'si luá dîu'a buna si i dîse: — Ionele! Greu ai peccatuitu. Ti-ai uitatu detori'a pentru o femeia frumósá. Credinti'a t'a catra ea e mare si de laudatu; dar' necredinti'a t'a càtrá detori'a ce ai, este inca si mai mare, si cu tóte ca intielegu cele ce se petrecu in anim'a t'a, totusi nu potu se departezu de la tine pedéps'a care te ascépta.

Cu anima grea punea Ionelu, piciorulu pre vírfulu celu singuratecu de munte, impregiurulu carui'a vuiá vijeli'a. Fortun'a crescea cu fie-care minutu, cá si cum ar fi vrutu se svârle de pre inaltímea lui pre omulu ce siedeá acolo singuru singurelu, cá si cum ar fi vrutu se-lu sdrobésca in mii de farmaturi. Ionelu se acatia de o stánca si se uita cu ochii selbatici impregiuru-si, acceptându noi inimici, nóua pericule si nóua încercari. De odata i se facú, cá si cum l'ar apesá vijeli'a spre pamentu, cá si cum i s'ar rumpe si i s'ar smulge anim'a, cá si cum ar murí de dorere. Inca mai tare se acatia elu de stánca, care se pareá ca se cutremura. Si in vuetulu si trasnetulu care 'lu incungiuará, Ionelu audiá voci, care-lu chiamau, care 'lu desmierdau, care 'lu amenintiau. Erá ca si cum ar fi mai multe voci, ca si cum ar fi o singura vóce. Pre urma se pareau, ca erau sunete de trâmbitia, cari cutremurau

adânculu crieriloru lui. Atunci se schimbá dragostea s'a catra Ilén'a in ura amara si neimpacata, càci ea 'lu tramisese la mórte cu surisulu pre buze. Elu se otarí se remana acolo unde erá pâna in sfirsitu cu credintia, ér de se va mai scoborí vre odata in vale, se îi dîca in batae de jocu e dîua buna, si nici o femeia se nu-i mai rapésca anim'a, ci acést'a se fie numai a oiloru sale, pre care le parasise fàrà conscientia.

Atunci resuna din adânculu stânciloru o vóce puternica:

„Fiiule! Esci alu meu! nu-mi mai scapi din mâni! Esci alu meu pentru vecia.“

Si in acel'asiu momentu stânc'a se prefacú intr'o femeia uriasia, care imbraçisiá pre Ionelu cu braçia de pétra. Plinu de gróza, elu se silia se scape, dar nu potea.

„Cine esci tu?“ strígá elu. „Óre totu iadulu este conjuratu in contr'a mea? Cine esci, déca nu esci Vifor'a.“

Femeia devenise din nou stánca si prin vijelia resunáu aceste cuvinte:

„Suntu dorulu. Si tu esci alu meu. Cele din buze, pre care le ai sarutatu suntu ale mele.“

Intr'o clipéla se facú linisce si pace si sórele reesi. Radiele lui picáu pre unu omu palidu, care, radiematu de buciumpulú seu, se uitá in vale si pâna in Dunare. Elu nu mai suspiná. Elu nu se mai miscá. Anim'a nu 'i mai bateá. Braçieles i stá încrucisiate pre peptu. De abia o miscare greóia a genelorú 'lu tradá, ca mai traiesce.

Atunci incepura tóte a se miscá giuru impregiuru. Ometulu si ghiaci'a se topiau si curgeau spre vale, si sub ometu si sub ghiaci'a se iviá érba verde. Ionelu nu se miscá. Padurea se desbracá de frundiele cele uscate si mugurii se întreceau unii cu altii. Lui Ionelu se pareá, ca nici nu-i pasa. Ciripitu de paseri se respândi din vale spre munte in susu si vuetulu paraieloru dupa o plóia calda. Ionelu nu audia. Erá ca si cum s'ar aduná in impregiurulu lui totu ce e viu pentru alu tredí: dar in zadar. Elu se uitá tînta in vale, spre Dunare, cá si cum ar fi de pétra. De odata se iví inse viéti'a in trasurile feçiei sale. Ochii incepura a-i stralucí, faci'a i se rosí pucinu. Cu braçieles si cu capulu intinse elu cautá se auda latratulu apropiatu alu câniloru si sunetulu telíneloru. Acum vedea elu bine oile lui cum veniau. Atunci puse buciumpulú la buze pentru a le cântá de buna-venire: dar numai de câtu scapá buciumpulú, 'si apucá anim'a cu mânilé si strigându „Moru“, — Ionelu pica la paméntu fàrà suflare.

Cânií lui ajunsese. Ei i lingiau mânilé si faci'a. Vení si Mioriti'a lângá elu si strígá. Venira si 'lu chiamara pre nume. Ionelu inse jacea

josu intinsu cu unu surîsu cerescu pre faci'a-i slaba si nu dá nici unu sînguru respunsu. Buciumulu, care mai adineóra erá inca insufletitu de suflarea lui, stá ruptu in dóue. Giuru impregiuru nemicu nu portá semnele lupteloru tînerului voinicu. Ciobanii 'lu inmorméntara unde 'lu aflara. Ér vírfulu muntelui 'lu numira — Virfulu cu doru.

CARMEN SYLVA.

SIMTIEBILITATEA MUSICALA

A POPORULUI ROMANU.

II.

Susa pre ap'a Sucevei, colo 'n tíer'a Moldovei, la cele curti mari, domnesci, cu divanuri turcesci, mare mésa e intinsa, de boeri alesi cuprinsa, Domnulu si boerii se veselescu, béu manâncea sfatuescu; fórte bine se cinstescu; ér de tíera cine scie de gândescu. Éca ca unulu dintre ei afara a esítu, frumosu glasu mi-a auditu: unu glasu frumosu de voinicu, de unu voinicu de paharnicu; si unu versu frumosu de cobuzu, dulce sunându la audiu. Elu versulu cum 'a ascultat, elu inlauntru s'a inturnatu si Domni'a ei astu-feliu a cuvéntatu:

„Nu sciu Dómn'e, ce se fie!
 „Cá s'aude-o melodie,
 „Ce resuna 'n câmpie,
 „Si cobesce-a dúios'e,
 „Pre-unu versu frumosu de cobuzu,
 „Dulce sunându la audiu.
 „Si-acea dulce armonie
 „Acu cânt'-a pripegie
 „Acu-o 'ntórce pre Domnie ...
 „Nu sciu, dieu, ce o se fie,
 „Alunga-te-oru din Domnie
 „Ori pre noi din boerie?“

In faptu ce erá? Calapodu Paharniculu, dupa cum 'a denuntiatu in sfatulu Domnescu, Rezulu armasiulu, iubia pre Domniti'a Henuiti'a, fiic'a lui Voda. Principesa inca 'lu iubea pre dñsulu ca sufletulu. Déca-i asia, tuná Stefanu Voda, — nu celu mare, cáci de sângele lui n'a cutezatu nimeni a se atinge, pâna ce nu si-a inecatú singuru faci'a, dândo dupa unu ... principe strainu, care i-a stinsu faci'a vietiei; — „Déca'i asia, in ce stare 'lu veti aflá, asia se mi-lu infacisiatu la Domni'a Mea. A dñsu si s'a facutu, cáci erá unu tempu odata, cându armasii nu glumfáu cu ordinele Domnesci ... Trecemu preste tóte formalitatile esecutarei mandatului de aducere, din tempii acei'a. Din fericire, vechii Romani erau fórte espeditivi, fórte pucinu formalisci. Barbari ei cautau dreptatea. Ei nu stracurau tñtariulu ca se inghitia camil'a, dupa cum s'a obicinuitu lumea in tempii pretinsi, numai cu numele, de civilisati ... Libertatea individuala, de si neinserisa in codicii lui Mateiu Basarabu si Vasile Lupulu, erá intrate in moravurile tieri multu mai inainte si nu se calcá de cátu dupa o píra bine intemeiata si spre a se face cu adeveratu unu actu de dreptate. De ace'a si esecutarea unui mandat de arestare erá privita de tóta lumea, si mai cu séma de femei, care in genere suntu mai impresionabile, si mai drepte, ca o nenorocire séu cá unu focu in vecinatate ce amenintia bunurile tuturoru. Solidaritatea erá adñcu inradacinata in meduvele si sângele strabuniloru acestei tieri. De acei'a cându pre Calapodu Paharniculu armasei: pre ulitia mi-lu ducea, pre ulitia

pardosíte, totu de dñsulu ferecate; pre uliti'a arme néscá, cá-armencele se-lu privésca:

„Armencile 'lu privea,
 „Moldovencele 'lu plângea
 „Copilele mi-lu bocea,
 „Amarnicu mi-lu mai jelia.“

Se vede ca aveau si dupa cine plânge. Astadi nu mai plânge nimeni de cátu dupa... bani. Amorul a moritu. Interesulu materialu 'a omoritu. Paserea acést'a a ajunsu asia de rara, in cátu, de s'ar mai aflá unde-va, cu dreptu cuvéntu i s'ar poté dice paradisu.

Plag'a portareiloru inca nu erá caduata preste noi.

Éca pre Calapodu in Divanu, la judecat'a lui Voda, si farà citatie timbrata.

Prim'a, a dóu'a si a trei'a intrebare pre care i-a facutu Suveranulu a fostu acést'a: De unde are Căftanulu de pre dñsulu, gugiumanulu din capu, celu inelu cu diamantu si pétra de smaraldu, ce-lu porta in degetu, cáci tóte acéste suntu scule domnesci, ce, dice Voda, par' a fi fostu pre mine? Or' fi fostu Mari'a T'a, respunde prevenitul:

„Cá mi le-a datu fiica-T'a,
 „Domniti'a Henuiti'a,
 „Se me iubescu cu dñs'a, —
 „De iubitu eu m'am iubit,
 „De pecate m'am feritu.
 „Pânea, sarea ti-am mâncatu,
 „M'am temutu de pecatu.“

„Bine, Calapóde, fie!“ dise Domnulu audíndu apeararea; „tu cum ai cuvéntatu buna séma ti-ai datu.“ — Dupa acést'a afara mi-lu scotea, ochii i se legá si judecat'a 'ncepea. Unii din divanisti, dicea ca se-lu ierte; cu nici unu reu se nu-lu certe; altii ca se-lu pírdia si 'n cuptoriu cu focu se 'lu ardia, cáci se atínsese de sânge domnescu. Se deschisa Pravil'a. Ea glasul: Cercetarea rapitoriloru, este mórtea. De se voru iubiaméndoi se voru certá mai usioru, dupa voi'a judetiului. ¹⁾ Cu tóte acéstea, judecat'a s'a curmatu; a remasu la spñzuratu. Care credeti ca a fostu rugatiunea de pre urma a lui Calapodu, audíndu-si sentinti'a? Elu

Frumosu ca li s'a rogatu,
 „Ca se fie-mu ceasu iertatu,
 „Se-i aduca cobuzulu
 „Se-si mai cânte cânteculu,
 „Cá-ie dragu cá sufletulu.
 „Si-apoi faca cu dñsulu,
 „Ce le-o dice cugetulu.
 „Bine vorb'a nu sférsi,
 „Si cobuzulu i-i sosí;
 „Elu cobuzulu si-lu luá
 „Si incepú a cântá:
 „Vaile de resuná,
 „Fruudia de se clatiná
 „Petriile se despíca,
 „Apele se tulburá,
 „Muntii se cutremurá,
 „Rípíle se respíca.
 „Si-asia cântá de doiosu,
 „De se lasá frunl'a josu.
 „Si-asia de jalnicu cântá,
 „Paserele 'n sboru de stá,
 „Si cântecu-i ascultá.
 „Toti boierii lacrimá.
 „De la anima oftá.
 „Cocónele hohotea.
 „Asia de tare plângea.

Éta ce facú Paharniculu Calapodu cá se-si scape dílele. Tare in mestesiugulu seu, unu mestesiugu carui'a si urmele i-au peritu astadi, elu nu ceruse inse iertare, cáci sciá ca pre acést'a cale i se va respunde cu dispretiu; — ci atínse animele cu accentele sfásietóre ale cântecului. Stratagem'a isbutí pre deplinu. Toti

¹⁾ Vedi Legile lui Vasil Lupu cap. pentru rapiri

furé adéncu miscati, de la Domnu pâna la poporu, de la Vladica pâna la opinca. Domniti'a Nenutia, (usându de unu stravechiu obiceiul juridicu romanescu, dupa care erá iertatu de la mórte veri-ce condamnatu, déca la momentul esecutarei o fecióra 'lu luá sub protec-tiunea ei spre a se insotí cu dânsulu); ingenuchiá inaintea tatalui si Suveranului ei, si pronunçiá formul'a sacramentalá:

"Acestu omu ce-i de pierdutu,
"Fie-mi mie daruitu!

Apoi adause — rumena ca o calina:

"Cà-ci, ah, eu mi l'am gasitu,
"Si prea multu ca l'am iubitu!"

E sublima femeia romana in amorulu si abnega-tiunea ei, cându are fericirea de-a dá preste unu omu de onesta si onesta, care o întielege, fia ea Dómna, fia elu simplu muritoriu.

Roman'a nu-i cá femeile din apusu, cari punu bla-sóne si fumuri feudale pâna si in amoru.

Domnulu Stefanu, induiosiatu de accentele musicet si rugaciunile ficei sale, fàrà a voi se scie déca acelu ce a captivat anim'a ficei sale, este principe, unulu din magnatii tierei, séu roturier, ce'a ce arata, odata mai multu, natur'a democratica a Romanului, — da a-probarea sa si dise: déca tu tí la-i gasitu si cu elu te-ai iubitu, Fie-ti tfe daruitu! Boierii, judeca-torii remasera cu gur'a cascata. Ei cautá unulu la al-tulu si clatiná din capu cá totu acelu neconvinsu, ce nu vede saturata setea lui de sânge, dupa hotarfrea data si asupr'a caror'a, cá biurocrati, hírsiti si cu anim'a impetrita, music'a nu potuse produce efectulu doritu.

Ce felu? Unu micu boernasiu, unu vel paharnicu, nemultiamitu ca scapa de o mórte sigura, devine si gi-nere domnescu, pre cându ei, parinti de feciori ce deja suntu mari Vornici si mari Spatari, remanu nebagati in séma? Mórte lui!

Poporulu inse, poporulu pururea generosu, popo-rulu pururea impresionabilu, pururea gatá a secundá si bine-cuvéntá faptele mari, ale veri-cui, cu glasu mare au strígat:

"Stefanu Voda se traiésca
"Fericiti ani se domnésca,
"Si Domniti'a Nenuti'a
"Tie-i Domnedieu viéti'a." 1)

Eca poterea musicet asupr'a Romanului, atestata chiar prin balade, care in multe privintie suntu mai veridice de cátu istori'a si care, de multe ori, serva de basa istoriei.

Acumu se ne întrebamu care erá caracterulu si moravurile acestui poporu, pre cându unu cântaretu de frunte, condamnatu la mórte pentru crim'a de les-majestate, 'si scapa viéti'a numai prin poterea magica a instrumentulu seu? Erá elu unu poporu molesitu prin coruptiune si prin o viéti'a de sibaritu? Erá elu unu poporu primitivu, in întielesulu cuvéntulu ce-ti des-igna pre omulu abia esitu din mânele creatorulu?

Nici de cum. Aceste lucruri se petrecea mai prin acei tempi cându stralucitele fapte de arme ale Roma-niloru, in contr'a navalitoriloru din Asi'a, silise pre ca-pulu crestinatatii, pre Ponteficele Romei catolice, se numésca pre Stefanu celu Mare alu Moldoviei si pre Romani in genere, valu alu crestinatatiei, or-donându se se se inalte rugaciuni prin tóte bisericele apusului pentru a chiemá protectiunea ceriului asupr'a biruitoriloru de la cetatea Alba, Racov'a si Resboieni...

1) Calapodu Paharniculu, balada din Bucovin'a, in colectiunea d-lui Marianu, Cernauti 1873, pag. 60—70.

Da! trecutulu romanescu, nu a fostu asia de reu, asia de barbaru, precum place unor'a si altor'a a si-lu infaciosia. Am avutu asedieminte, am avutu orindueli, am avutu mestesiuguri si calitati, pre cari déca noi le-am datu cu peciorulu, politiciii, economistii si artistii straini, moderni, le marturisescu de bune.

Ar fi a reduce la nemica efectele musicet de am vedea in dâns'a o simpla sguuire nervósa. S'a obser-vatu, in adevéru, ca unu mare numeru de fíntie suntu fisiologicamente fórte iritabile inse fórte pueinu simf-tóre la harurile unei frumóse simfonii séu a unei fru-móse bucati de opera. Cev'a mai multu: in materie de dispositiuni musicale, gustulu musicet, de si inascutu, are trebuintia de a fi completatu prin deprinderea de a audí lucruri frumóse. Omenii bine dotati, ajungu iute la statulu simfibilitatet si inteliginti'a necesare, pentru a se bucurá cu deplinatate, si in cunoscintia de cauza, de placerea ce dá music'a. Inse, printre acei a caroru natura e mai seraca in acést'a privintia, din momen-tulu in care urechile loru, nu au unu vitiu absolutu de conformatiune, suntu multi cari de si au óre-care imperfectiuni native, ajungu, prin studiu si ésercitiu, la o simfibilitate musicala fórte multiamitóre. Bine întie-lesu ca noi nu vorbimu aici despre facultatea de a simti.

Ori cum, inse, in toti tempii, s'a creduitu in in-fluinti'a musicet. Popii au luat in mâna acestu subiectu si lau prezentatu popóraloru impodobitu de tóte colo-rile cele mai batátóre la ochi. Cetésca-se pre lângá balad'a analisisata mai susu ca esemplu, vechiale legende ale Indiei si ale Chinei, unde se vá gasi o si mai strauia povestire a efectelor musicale decátu in acele grecesci. Cu tóta esageratiunea loru, acele legende pro-béza inalta idea ce acele popóra aveau despre poesie si musica. Acést'a trebue se ne aduca aminte istori'a tieriloru asiaticé, precum si ace'a a Spaniei si Greciei, unde, mai cu séma Platon in Greci'a, întrebuintia acea-leasi expresiuni cá si legislatorii Chinezi cându declaráu ca: music'a erá neaperatu necesara ori cui voiá a guverná unu Statu. — Se vede ca vechii Romani eráu mai culti decátu acesti moderni; de óre-ce unu criminalu de statu este graciatu de la mórte, si facutu ginere domnescu, numai pentru ca scia se cânte bine din cobuzu.

Asta-dí, in ace'asi tíera, poti se fi unu Cadmu, unu Orpheu, unu Liszt, unu Verdi, unu Donizeti, poti se fi unu Chopin, si totusi de vei fi romanu, peri, déca nu vei sci se lingusiesci patimile meschine ale ómeni-loru, si, mai cu séma, déca nu vei sci se 'ti frángi de totu mijloculu inaintea celoru ce tienu pânea si cutí-tulu in mâna. Dupa cum vedeti: lucrurile in locu se mérga inainte, dau inapoi. — Civilisatiunea nóstra a ín-tratu in zodi'a racului. G. MISAIL.

L A E A.

Cându surisulu teu angelicu pre unu altulu se opresce,
Anim'a se strínge 'n mine si iubirea-mi se slabéscé;
Dar' cându sub pleop'ati stufósa, ochiulu eu 'mi odichnescu
Unu focu viu renasce-'n mine si sémtiu ca totu te iubescu...
Te iubescu, si ochii-ti mândrii asta flacara-a cetitu,
Cà-ci ochiulu din ochiu ab'sórbe speranti'a, daru nésfêrsitu.

Cându frumós'a-ti gura misca pentru altu-'nctisioru,
Sémtiulu se revólta-'n mine si se plánge de amoru;
Ia' cându ace'asi guritia, intr'unu dulce sarutatu,
'Mi ro-tesce cu pasiune: — Te insieli... esci adóratu!
Amorulu se-'ntórce-'ndata si sémtiulu díce: — Vedi
Cátu e de frumósa,.. Iat'-o! Fà, déca poti, se n'o credi.

Si atunci te crede totulu: amoru, sémtiu necredietoriu,
Iar' viéti'a-mi tulburata 'si-reia cursulu visatoriu!

DREPTATEA AMBLA CU CAPULU SPARTU.

— *Novela englesă.* —

(Urmare.)

VI.

— Nu te duce, — remăi, — dîse Helene cu unu tonu asié de impunatoriu, încâtu Willelm a statu pe locu că si candu i s'ar' fi inradecinat petiôrele. E amaru si tristu ce mi-ai dîsu Willelm, inse e dreptu, continuă Helene cu unu tonu linu. Cuprînde locu dîse, si-diîndu si dens'a pre unu divanu. Nu am cauza că se me sîmtiu vatemata pentru sinceritatea t'a, si tîe nu ti-este iertatu a parasi pentru ace'a cas'a mea.

— Helene! dîca ai scîi cîtu de greu 'mi cade mie descoperirea acestei convinctiuni proprie, de siguru m'ai iertă din anima.

— Nu-ti iertu, dar' din contra 'ti multiemescu. Am vediutu cîtu ti-a costatu a-mi spune in facia acîsta dreptate umilitôre, si pentru ace'a a fostu unu actu nobilu de la tine că ai facut'o. Si acum promitiemi că din diu'a acîst'a o vei face-o totu-de-a-un'a: — 'mi vei spune dreptatea ori cîtu de vatematôre si umilitôre ar' fi ace'a pentru mine.

— 'Ti promitu Helene.

— Ai avutu dreptu Willelm, nu posedu acea tară, care caracterisîza pre cei de rang. Sîmtiescu ca posedu tôte pasiunile rangului meu, fără de-a avé potere a le ascunde si innadusi.

— Si totusi iubita Helene, nu credu că vreun'a din fiintlele acele de care aflamu adese intre damele nôstre de rang s'ar' fi portatu mai liniscitu intre aceleasi impregiurari. — Si pre lînga tôte acîste tî Helene nu ai fi fostu de locu culpabila de m'ai fi alungatu afara, ce ar' fi fostu lucru fôrte naturalu.

— Ace'a nu a-si fi facutu-o nici odata Willelm, de si tu mai vatematu fôrte tare. Nu me judecă mai multu decătu dupa cîtu meritu — continuă rosîndu. — Dîca ai aflatu că portarea mea facia de lady M., au fostu omagiala, crede-me nu mi-e obiceiulu a fi ast'felu...

— Eu am sciut'o că acîst'a nu se unesce cu caracterulu teu Helene.

— Eu nu magulescu nobilimei, cu care dorere de multe-ori trebue se venu in atingere, Lady M., cu ali-pirea si prevenirea ei, de multe-ori me aduce in confusiune, si de multe-ori fără voi'a mea sun silita a me portă facia de ea cu o curtuosia care altii usioru o-ar' judecă sinistru. Inse crede-me Willelm ca eu nu o facu acîst'a nici din unu interesu...

— Credu Helene, singuru de ace'a me miru cum si-a potutu cîscigă lady M. atîta inriurintia asupr'a t'a...

— Nu crede Willelm că lady M., pre lînga tôte insusirile s'ale, ar' fi fostu vre-odata in stare a me amagî că se me maritu dupa fîjulu ei lord George De altmentrea am de cugetu a rumpe cunoscenti'a acîst'a, si prin acîst'a a nimici întregulu ei planu.

— Ace'a va fi fôrte bine se-o faci, Helene.

— Dar' se ne re'torcemu la vorbirea nôstra de mai inainte, care a intreruptu-o visit'a acîst'a prestemanôsa, dîse Helene tragîndu lînga sine o mîsa rotunda, pre care stă o cuthia cu bijuterii, care a deschisu-o cu iutiela.

— Éta Willelm — continuă — margelele aceste le-am menitu pentru mirés'a t'a. Inmanuaza-le in numele meu, si-i spune se le primîsca că de la cea mai

vechia si mai sincera amica a mirelui, pre lînga urrările de fericire.

La aceste cuvinte tonulu Helenei tremurá. Ea a impinsu cuthi'a catra Willelm.

In momentulu antîiu Willelm nu-si poteá veni in fire de uimire si surprindere; si cu unu tonu tremurandu dîse;

— Multiemescu scumpa Helene pentru acestu marinosu donu, inse multiemita Domnului eu nu am mirésa.

— Nu ai mirésa? ce voiesci a dîce cu acîst'a? am crediutu, ba am fostu convinsa, că preste puçinu tempu vei luá de soçia pre Lizzy Bell.

— Acîsta relatiune a sustatu pâna acum, — astadi inse prin invoire reciproca s'a desfacutu.

— De siguru acîst'a a causat'o vre-o cîrta, ce intre amorezi obvine adese-ori, — trebue reconciliata cîtu se pôte mai curendu, — siopti Helene.

— Ace'a nu se va intemplá nici-candu.

— Nu vorbi ast'felu Willelm. Se vede că esci fôrte maniosu pre dens'a. Cîtu de nefericiti ve poteti sîmti acum'a. Serman'a copila, cum va plînge de supere.

— Ba din contra, eu credu că in minutulu acîst'a nu scie ce se faca de parere buna că a scapatu de amoresulu ei celu uriciosu.

— Nu crede, — reflectă Helene cu unu tonu placutu. — Concede-mi că eu, amic'a t'a cea vechia se fiu midilicitôrea pazei intre voi.

— Pentru lumea acîst'a, nu! De locu nu! In aceste cuvinte ale mele inca apare dreptatea Helene, — nemicu pre pamentu nu m'ar' poté aduce pâna acolo că se re'noescu relatiunea de care am scapatu adi cu atîta onôre si norocu.

— Willelm, tu me faci se me miru. Nu tu ai fostu care ai ruptu legatur'a?

— Nu, — portarea Lizzei a fostu ace'a, care m'a silitu a me retrage de la unu pasiu, care fericirea ei pôte, a mea inse de siguru ar' fi nimicitu-o.

— Spune-mi, dat'ai vre-o cauza, care se escuse portarea d-siôrei Lizzy?

— Nu, Helene, nici cea mai mica. Lizzy s'a declarat că nu m'a iubit u nici odata.

— Si candu s'a declarat dens'a ast'felu?

— In momentulu acelu candu a auditu că unchiulu m'a desmoscenitu si că mi-am pierdutu si aplicatiunea, si prin urmare am ajunsu la o stare in care dóra nu asiu poté sustiené pre o muiere.

— Si unchiulu teu intr'adeveru te-a desmoscenitu? intrebă Helene inspaimentata.

— Dorere, asié e.

— Ce a fostu caus'a, pentru Domnedieu?

— Singuru ace'a că am vorbitu dreptatea. M'a intrebatu: că dîca s'ar' intemplá se móra poté-m'asi consolá. — Cu consciencia curata am respunsu: da.

— De minune. D'ar' că nici parentii nu potu pofiti de la copii loru că la casulu mortiei, si ei se se supere pâna la mórte. Tu 'mi spuse-si că si principalii te-au alungatu.

— Asiá e.

— Ce nenorocire ca ambele casuri a intrevenitu in un'a si ace'asi dî!

— Si totu din un'a si ace'asi cauza Helene, singuru pentru că am vorbitu dreptatea.

— Dar' totu e curiosu, că tu ai fostu silitu intr'o dî a spune asié de adese-ori dreptatea vatematôre, încâtu ti-a constatu moscenirea unchiului si conditiunea.

Dreptatea, care o-ai predicatu-o a trebuitu se fia fôrte sêmțitóre, dupa ce sciu că ai statu bine inaintea principalilor.

— E dreptu Helene, — inse cumperatorii m'au totu intrebatu, si dupa ce am fostu hotaritu a le respunde dreptu, de si cu superare, am fostu silitu se le marturisescu că marf'a nôstra care se vinde că metasa francesă cu 1 florenu 50 cruceri cotulu, e anglesă si numai de calitate medilociă din care cotulu nu pretuesce mai multu de unu florenu.

— Domnedieule! Acuma nu me miru că ai patitu ast'feliu. Dar' cum au potutu causă abdicarea Lizzei?

— Dupa cum am observatu si mai inainte desmoscenirea si dimissionarea mea au fostu caus'a că s'a instrainatu Lizzy de catra mine. Si in urma si aici singuru numai dreptatea a fostu ace'a care au adusu lucrulu pâna la frângere.

— Si ce dreptate neiertavera ai spusu amantei t'ale?

— La intrebarea ei, i-am marturisu că dens'a nu e angeru, ba ce-i mai multu nici nu e fiintia cu totulu perfectă.

— Si intru adeveru asiă gresiala mare ai descoperitu in dens'a?

— Da, — dar' respunsulu meu inca nu l'ar' fi luat u atâtu de vatematoriu, decumv'a nu asi fi pierdutu tôte, si decumv'a casatori'a nôstra nu i s'ar' fi parutu conducatoriă la unu viitoriu prea tristu. Cu entusiasm si-a luat u ansa din vorbele mele că se rumpă cu mine. 'Ti voi enară, scumpa Helene, tôte din cuventu in cuventu, — asié le vei poté precepe mai bine.

Si acum a enaratu Willelm întreg'a convorbire avuta cu Lizzy, in urma a incheiatu cu urmatórele cuvinte:

— Si asiă am ajunsu la trist'a descoperire: cătu de egoista si infidela e fêt'a ace'a carei'a am voitu a-i jertfi tóta esistinti'a si vieti'a mea. Eu inca voi face că tene Helene, nu me voi casatori nici odata, si multiemita Domnului, că am scapatu de o insialatóre, care m'ar' fi ruinatu pe tóta vieti'a.

Willelm a incetatu de-a vorbi. Helene cu ochii plini de lacrimi si cu unu tonu linu disè:

— Willelm, tu mi-ai promis u că 'mi vei spune totu-de-a-un'a dreptatea, voiesci a-o face acést'a si acum'a?

— Acum si totu-de-a-un'a Helene.

— Asiă dara numesce-mi acea copila, alu carei portretu stă atâtu de curatu in anima t'a, spune-mi numele acelei copile, pre care ai poté-o iubi si stimă atâtu de multu.

Willelm 'si sêmțî sangele mișcandu prin vine, ochii i luciău de o pasiune esaltata; si cu unu tonu slabu si tremurandu disè:

— Ace'a Helene e o copila, care in tóta privinti'a sta asiă de susu de mine, incātu nu asi indrasni nici odata am formă vre-o sperantia la amorulu ei, incātu nici mie insu-mi nu mi-am marturisu cătu de tare si intimu o iubescu.

— Numele, numele ei, siopti Helene.

— Helene Lylle! — strigă Willelm, cadiëndu in genunchi si strîngëndu man'a copilei spre busale s'ale.

Helene 'si plecă capulu incetu spre Willelm siop-tindu-i linu:

— Ôre fivă in stare amorulu Helenei a te mangaiă, si a te rebonifică de tôte căte le-ai pierdutu?

— Scumpa si iubita Helene!.. strigă Willelm cu entusiasm.

— Déca e asiă Willelm, atunci eu inca sum a t'a continuă copil'a redicandu-lu incetu de la pamentu.

Din momentulu candu s'a redicatu dela pamentu si siediëndu lângă dens'a i-a prinsu man'a, că si candu l'ar' fi fermecatu cinev'a, a inceputu a vorbi. Cu o elocuintia rara a descriu ascunsulu seu amoru, si Helene ascultă plina de fericire aceste cuvinte, căci dens'a inca 'lu iubiă cu credintia si constantia inca din copilaria. — Ea a fostu ace'a care in secretu a depusu in numele lui Willelm la firm'a Black-Brown-White et Comp. o suma de 50,000 floreni că in diu'a cununiei lui cu Lizzy Bell se fia primitu de companistu in negustoria; o giur-stare care despre multe l'a luminatu pe Willelm.

Inca multe alte descoperiri au facutu tenerii unulu altui'a; si Willelm a recunoscutu cumca singuru dreptatea e ace'a, care l'a facutu atâtu de fericitu.

— Domnedieu se bine-cuvinte dreptatea! — strigă elu cu entusiasm. — Ce e dreptu pre mine m'a adusu intr'o confusiune fôrte mare, din care inse am scapatu că invingatoriu, si de adi incepëndu voi vorbi totu numai dreptatea curată.

Eră sér'a tardiu, candu Willelm beatu de fericire s'a aruncatu intr'o trasura că se re'ntórca la Londr'a.

[Va urmă.]

V e d u . . .

Vedu departe fratióre
Unu plaiu scumpu incantatoru! —
Ah! de-asiu avé aripióre
Ducem'asiu acolo'n sboru!
Pôte-acolo fericire
Alu meu sufletu ar' gustá,
Pôte-acolo 'ndestulire
Fratióre! asiu atâ.

Vedu unu lacu, ce stralucesce,
Mii coloru pre elu jocându;
Si din trênsulu se ivesce
Dina d'alba, dragu ridiëndu.
Ah! că-ci nu am eu potere
S'ajungu la-acelu locu divianu
Si cu-acea dina-n placere
Se plutescu pre alui sênu!...

Vedu o gradina placuta
Plina de doióse flori,
Cari cu dulce se saruta
Cu zefirii plutitori...
Ah! anima-mi se topesce:
— Vedu si flóra floriloru —
Scump'a flóre ce-mi zimbesce; —
... Dar' nu potu la ea se sboru!

Ce folosu .. la-acestea tôte
Câte vede ochiulu meu,
Se ajungu, diu! nu se poté: —
Martoru mi-e Domn'asiu!
Inzadaru, fara 'ncetare,
Spre-alte locuri p'sii 'ntindu,
— Totu le vedu in departare
Si dorintiele-mi s'aprinde.

Nu 'ntrebatí dara unu june
De ce plange ne'ncetatu,
Că-ci elu nu ve poté spune,
Chiar' si graiulu l'a lasatu.
Copilasiulu candu privesce
Susu pre crengi unu mârú frumosu,
Ôre, de plange, gresiesce
Nepotendu-lu luá josu?!

F e l i u r i m i .

Celu mai potrivit prezentu cu care parentii potu face o surprindere foarte placuta si totuodata preafolositoria prunciloru sei, este de securu o **Carte de rogatiuni** bene-redactata. — O ast'felu de carte va aparé nesmintitu cu 2 septemani inainte de ss. serbatori a Nascerei Domnului in Tipografi'a „Auror'a“ din Gherl'a. Acésta carte va cuprinde pre 100 pagine Rogatiuni la tóte ocaziunile — in prosa si poesia — urmate de Cantarile dela s. liturgia, utrenia si vecernia si de alte cantari mai desu-obveniente — *si va costá legata cu calcaiu de pânza unu exemplariu numai 25 cr.; 50 exemplare II fl. — 100 exemplare 20 fl. v. a.* — in legature mai luxuóse unu exemplariu va costá 1, 2, 3, 4, 5 fl. v. a.

Michailu si Elis'a Stroescu din Odessa a tramisu guvernului romanu sum'a de 50,000 ruble (80000—85000 fl. v. a.), pentru cá venitul acestui capitalu se se intrebuinteaze la infintierea si intretinerea de scoli in comunele rurale cele mai serace din Romani'a. Acésta respectabila si nobila familia declara totuodata, cá, déca exemplulu seu va fi imitatu si de altii, mai are gata inca 50,000 ruble spre acestu scopu.

Victor Hugo si aliánti'a latina. La finea lunei trecute, marele poetu francesu a primitu visit'a italianului Sarini, care 'i aducea diplom'a si insignele de presedinte onorificu alu societatei academice „Dante“. Venindu cu acésta ocaziune vorb'a despre latinismu, cá cestiune de rasa, Victor Hugo a afirmatu urmatóarele:

„Aliánti'a latina e neperitóre. Nu apartinemu noi óre cu totii acele'asi ginti? N'avemu o limba comuna? Intr'unu viitoriu apropiatu, Franci'a, Itali'a si Spani'a voru ocupá Afri'ca in numele civilizatiunei, punénda temelie unoru State unite. In cátu me privesce pre mine, eu suntu de ai dvóstre, suntu Italianu. Francesii suntu Italiani si Italianii Francesi.“

Unu fenomenu. Betranulu I. Gisiner, cunoscutu in Bârladu cá fostu medicu, orbu la amendoi ochii de acuma 27 ani, si-a pierdu'tu inainte de 6 ani calitatea de a vorbi. Ori-ce midilocu intrebuintiatu erá zadarnicu de a potea redobândi vocea. Surprinderea fú dara mare, cându in 25 l. tr. seculându-se din patu a inceputu a vorbi! La inceputu, greu potea pronuncia cuvintele, dupa o gândire indelungata, dar acumu dupa trei dile vorbesce curatu cu glasu sonor; si 'si amintesce despre intemplerile trecute de multu tempu. Este atátu mai multu de miratu, cá fiindu deja in vârsta de 85 ani, tiene bine minte, cá a dobânditu diploma cá medicu la anul 1831 lun'a Januariu.

Unu midilocu practic de a scapa de Evrei. O ideia practica domnesce in capetele mai multoru Israeliti de bunu nume, cá midilocu de a dá o impulsione mai eficace emigratiuniloru din Romani'a. Acésta ideia care ni s'a esprimat de catra mai multi Israeliti nascuti in tíera si naturalisati Romani este: cá Statulu se destineze o suma óre-care, pentru a veni in ajutoriulu familiaru fără midilóce spre a poté parasí tíer'a, si a se stabili in Palestin'a. Acésta suma ar consistá dintr'unu fondu de vre-o trei pana la cinci milióne lei, din care s'ar dá fie-carei familie de la 2 pana la 3 mii lei cu obligatiunea espressa de a parasí tíer'a pentru totu-deaun'a, si a nu

mai avé nici odata dreptulu de a se mai restabili in Romani'a; ér' restulu se vá suplini de catra Israelitii avuti, cari ar garantá pentru neintórcerea in tíera a emigrantiloru, nici odata si sub nici unu motivu. — Déca ar atérná numai de la acestu midilocu, pentru a salvá natiunea de inundatiunea jidovésca, si déca acestu midilocu ce se propune ar' fi practic si hotarfitoriu, apoi noi nu amu esitá de a recoménda guvernului acésta solutiune, sub reserv'a garantiei Israelitiloru remasi in tíera. Că-ci ce ar fi câteva milióne de lei, cându e vorb'a de esistenza si viitoriulu tiei? ... Supunemu guvernului si ómeniloru competenti acésta ideia, cu speranti'a ca ea s'ar poté transformá in faptu positivu. Ref.

Cum se resbuna Muntenegrinii si Albanesii. Unu Muntenegrénu din Podgoriti'a, Baco Curti, incheiasse fratie de cruce cu unu Albanezu din Gruda, Lullas Hilla. Frati'a nu potea se duca multu. Dilele trecute femeia unui albanesu fusese despoata de nesce muntenegrini. Albanesii din Gruda s'au dasu in Podgoriti'a spre a cere autoritatiloru muntenegrine pedepsirea culpabilului; acesti'a i-au risu in nasu. Albanesii s'au aruncatu atunci, intorcându-se a casa, asupr'a celui d'antaiu pastoriu muntenegrénu, ce le-a caditu in mani, si l'au omoritu; totu-odata au hotaritu, cá pre viitoriu nici unu Albanesu se nu'si faca tréba cu unu Muntenegrinu. Muntenegrinii s'au pusu acum la sfatu cum se'si resbune, in sfersitu midiloculu s'a gasitu: Baco Curti s'a agangiatu se'si omóre fratele de cruce. Elu a chiamatu pre Lullas Hilla la o întéluire; acest'a a venitu cu bucuria si s'a aruncatu in braçiele amiculu seu, dér' Muntenegrinulu i-a strapunsu pieptulu cu sabi'a si i-a taiatu capulu cu iataganulu. — Mare indignatiune intre Albanesi. — Ei se gândescu acum la represalii.

Sialupa de torpile a sositu in portulu Galati (Romani'a.) Ea se numesce „Alexandru celu bunu“ si a fostu construita acum de curéndu la Londr'a pentru flotila Romaniei. Acésta sialupa, care e unic'a pâna acum de acestu genu in flotila romana, e menita numai pentru asiediarea de torpile, in casu de resboiu. Ea costa 100,000 lei si e de marimea „Fulgerulu“ — a fostu adusa sub pavilonulu englesu de catra d. locotenentu de marina Catunénu.

Cum 'si poté cascigá unu medicu clientela? Inainte de revolutiunea francesca, celebrulu dantiatoriu Vestris trecea de o autoritate in privinti'a gratiei si elegantiei in manieri, si mai toti tinerii de la Curtea francesca luá lectiuni de la dénsulu.

Vestris se bolnavi greu, in cátu in cele din urma 'lu parasira si medicii cei mai celebri.

De odata se anunçia unu teneru medicu cu numele Portal, care de sí lucruse multu in domeniulu scientiei, totusi erá necunoscutu in lumea cea mare, si elu reusi, prin art'a s'a, se scape pre dantiuitoriu.

Acest'a dupa ce s'a insanatosiatu, visitá pre medicu si 'lu intrebá ce-i detoréza.

— Nemicu, respunse mediculu, me sémtiu mai multu cá resplatitu prin aceea, ca amu datu inapoi lunei pre unu barbatu asia de celebru.

— Ast'a-i o nebulie, iubite Portal; dumnét'a nu esci bogatu, pre cându eu sum si asi dori se punu temelie fericeii dumnitale.

Inse mediculu refusá ori-ce resplata.

— Bine, déca mi-ai venitu in ajutoriu prin art'a d-tale, 'mi vei permite se te ajutu si eu cu a mea.

— In ce? N'am de gându se invetiu dantiulu.
 — Sciu. D-tale fti lipsesce altu-ceva. Cu tóte cu-nòscintiele si abilitatea dumnitale, totusi nu ai pacienti in lumea cea mare, — nu e asia?

— Asia este.

— Nu me miru de acést'a, lumea nu póte avé incedere in dumnéta.

— Domnule Vestris!

— Da, càci d-ta nu scii se intri in cas'a bolnavului. Privesce! — si elu incepú se imiteze tienut'a stângace si timida a tenerului medicu, — óre bolnavulu nu trebue se se indoiesca de capacitatea d-tale cându te vede intrându cu braçiele atfirnate, cu trupulu inclinatú inainte si cu capulu plecatu? — Ia fá acum asia: — Fá o façia seriósa, dar amabila; tiene capulu susu si corpulu dreptu cá unulu care e siguru de sine si cá unu omu bine crescutu, tiene palari'a usioru sub braçu. Fie-care miscare se fia plina de demnitate si gratia, totu asia cându apuci mân'a cui-va si pipai pul-sulu. Cându scrii receta, se nu véda cine-va in façi'a d-tale ca te indoiesci catusi de pucinu asupr'a naturei bólei séu a remediului. Apoi se pleci cu acelasu zîm-betu si cu o inclinare usióra cá unulu care a devenitu indispensabilu in casa. — Dupa ce te vei fi deprinsu a te purtá astu-feliu, lumea te va crede unu mare medicu si vei intrá in cercurile cele mai inalte. — Tenerulu meu amicu, eu 'ti detorezu viéti'a, ér' d-ta, urmându sfaturile mele, 'mi vei detori fericirea d-tale si atunci vomu fi rafuiti pre câtu e posibilu. — Adio!

Portal intielesé, ca dantiatoriulu avea dreptate. Elu nu uitá lectiunea primita si apoi, prin recomandarile lui Vestris, ajunse a fi unu medicu cautatu, care a supravietuitu dilele rele ale revolutiunei si dupa restaurarea regatului a ajunsu la demnitatea de primulu medicu a lui Ludovicu alu XVIII.

S'au cununatu. D-lu Vasiliu Suciú, profesoru la institutul pedagogicu din Gherla cu domniósióra Aureli'a Morariu in Naseudu; — D-lu Joanu Péter teologu abs. de Gherla cu d-sióra Aureli'a F. Vamosiu in Cistelecu. — Ceriulu se-si reverse abundanti'a darurilor s'ale asupr'a tenerelor parechi.

Unu instrumentu didacticu. D. Constantinu Gallu, institutoru in Botosiani, (Romani'a) a inventatu unu aparatu didacticu numitu „Nameratorulu“ — cu ajutoriulu carui'a copiiu potu se invetie numerarea orala si in scrisu dupa unu metodu rationalu si practic in intr'unu tempu fórte scurtu. In urm'a esaminarei unei comisiuni compuse din cei mai distinsi profesori din Bucuresci, „Nameratorulu“ a fostu aprobatu, cá folositoriu pentru invetiatur'a numerarei in clasele primare.

Unu instrumentu didacticu. D. Constantinu Gallu, institutoru in Botosiani, (Romani'a) a inventatu unu aparatu didacticu numitu „Nameratorulu“ — cu ajutoriulu carui'a copiiu potu se invetie numerarea orala si in scrisu dupa unu metodu rationalu si practic in intr'unu tempu fórte scurtu. In urm'a esaminarei unei comisiuni compuse din cei mai distinsi profesori din Bucuresci, „Nameratorulu“ a fostu aprobatu, cá folositoriu pentru invetiatur'a numerarei in clasele primare.

Memorialulu partidei nationale romane se póte procurá dela librariile „Aurora din Gherla, W. Kraft din Sibiu, si N. I. Ciurecu din Brasiovu cu pretiulu de 1 fl. (si 5 cr. pentru portulu postalú).

Flori de Tótna. Poesii de Teodoru V. Pacatianu — bene-cunoscutu cetitoriloru nostri din inspiratiunile-i poetice publicate in colónele acestui diariu — au esftu de su tipariu in dílele acestea si se afla de vëndiare la auctorulu in Jadaniu p. u. Merczifalva. — Editiunea ord. cu 1 fl., ér' ed. de luxu cu 2 fl. v. a.

Acestu opu cuprinde: 14 poesii „D'ale mele“ — 15 poesii de „Amor“ — 7 poesii „Tragedia“ — 5 poesii „Lacrimióre“ — 10 poesii „Ei“ — 8 poesii „Maric'a“ — 14 poesii „Diverse“ cu totulu 73

poesii si urmatóri'a: PREFATIA.

Cetitoriule iubite
 Se nu cugeti ca-i afla
 Idei mari neobcinate
 In acést'a carticea,
 Dar acelu ce totu o sórte
 Au avutu cu peptulu mex
 O cetésca di si nópte
 Ca-si cetesca traiulu seú.

Ech o gelnicu afli aice
 Din unu peptu nefericitu
 Pentrusenulu celu ferice
 Cartea-i rea nu-i decetitu
 Totu ce odata in viéti'a
 A semtitu, a suferitu:
 Pus' in doine de tristétia
 Afla aice típaritu.

Si totu verau' o manganere,
 Balsamu tinde-i ori ce siru
 O! ca-i dulce si-o durere
 Pusa 'n doine pre papiru.

— Le recomandam benevoitórii atentiune a cetitoriloru nostri.

Unu stapanu de menagerie publica avisulu urmatoriu: — „In urma impacarei mele cu nevast'a mea, menageri'a sub-semnatului si-a maritu importantia, intr'unu modu sémťitoriu.“

Unu anunciu originalu: De vëndiare o maimutia, o pisica si unu papagalu. — A se adresa la d. Bronson-Davidu, Licieester Square, care casatorindu-se, cu d-sióra X..... cele-lalte animale i'au devenitu nefolositóre.

Gacituri patrate.

De Virgilin Branicea.

Literele din cuadratele acestea se se asiedie ast'feliu cá se formeze câte 4 cuvinte, cari cetindu-se de susu in josu si dela stâng'a spre drépt'a se fia totu aceea-si.

I.				II.				
e	e	m	n	Emil	r	r	u	u
n	n	i	i	Chana	g	g	a	a
r	r	a	a	Fren	a	a	a	a
u	u	r	r	Luna	l	l	m	h

1. Unu nume barbatescu.
2. Unu pomu.
3. O provincia in Asi'a.
4. Unu corpu cerescu.

1. Consolatóri'a in nenorociri.
2. Unu rfu in Asi'a.
3. O litera greccésca.
4. Agrairea mohametana alui Domnedieu.

III.				IV.				
a	a	a	a	Lava	i	l	n	n
a	a	a	a	edvar	a	a	a	a
r	r	v	v	Mama	l	e	g	g
l	l	v	m	edvar	u	u	r	r

1. Unu fluidu ce se nasce din eruptiunea Vulcanului.
2. Unu poporu selbaticu.
3. Spaim'a carausiloru.
4. Unu lacu in Asi'a.

1. O planeta.
2. Unu munte in Asi'a.
3. O particea a corpului.
4. Unu verbu.

Termínulu pentru deslegare e 8/20 Decembre a. c.

Intre gácitori se voru sortiá carti, icóne si alte obiecte de pretiu.

Proprietariu, Editoru si Redactoru respundietoriu: Niculae F. Negrutiu.

Imprimari'a „Aurora“, p. A. Todoranu in Gherla.

1. Re mu
 A R O U
 G U R